

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_18227

Θέμα 218^ο Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 491-507**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

- ΚΡ. *Καί νιν καλεῖτ' ἔσω γὰρ εἶδον ἀρτίως
λυσσῶσαν αὐτήν οὐδ' ἐπήβολον φρενῶν.
Φιλεῖ δ' ὁ θυμὸς πρόσθεν ἡρῆσθαι κλοπεύς
τῶν μηδὲν ὀρθῶς ἐν σκότῳ τεχνωμένων.
Μισῶ γε μέντοι χῶταν ἐν κακοῖσιν τις* 495
άλους ἔπειτα τοῦτο καλλύνειν θέλη.
- ΑΝ. *Θέλεις τι μεῖζον ἢ κατακτεῖναι μ' ἐλάν;*
- ΚΡ. *Εγὼ μὲν οὐδέν· τοῦτ' ἔχων ἅπαντ' ἔχω.*
- ΑΝ. *Τί δῆτα μέλλεις; ὡς ἐμοὶ τῶν σῶν λόγων
ἀρεστον οὐδέν, μηδ' ἀρεσθείη ποτέ,* 500
*οὕτω δὲ καὶ σοὶ τὰ μ' ἀφανδάνοντ' ἔφυ.
Καίτοι πόθεν κλέος γ' ἂν εὐκλεέστερον
κατέσχον ἢ τὸν ἀντάδελφον ἐν τάφῳ
τιθεῖσα; τούτοις τοῦτο πᾶσιν ἀνδάνειν
λέγοιτ' ἂν, εἰ μὴ γλῶσσαν ἐγκληροὶ φόβος.* 505
*Ἄλλ' ἢ τυραννὶς πολλὰ τ' ἄλλ' εὐδαιμονεῖ
κᾶξεστιν αὐτῇ δρᾶν λέγειν θ' ἂ βούλεται.*

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**1. Να μεταφραστεί το τμήμα: *Τί δῆτα μέλλεις; ... λέγειν θ' ἂ βούλεται.*****(Μονάδες 30)**

Γιατί λοιπόν αργείς (να με σκοτώσεις); Γιατί τίποτα από τα λόγια σου δεν είναι ευχάριστο σε εμένα (δεν μου είναι αρεστό), και μακάρι ποτέ να μην μου είναι ευχάριστο (να μην με ευχαριστεί), το ίδιο και τα δικά μου (λόγια) είναι φυσικό να είναι δυσάρεστα σε εσένα. Κι όμως από πού θα κέρδιζα (θα αποκτούσα) λαμπρότερη δόξα παρά θάβοντας τον αδελφό μου; όλοι αυτοί θα ομολογούσαν ότι τους αρέσει αυτό, αν ο φόβος δεν έκλεινε το στόμα τους. Αλλά ο τύραννος, εκτός

από τα πολλά άλλα πλεονεκτήματα που έχει, μπορεί ακόμη να κάνει και να λέει ό,τι θέλει.

2. Να αναφέρετε τα τεχνικά και μηχανικά μέσα του αρχαίου θεάτρου (ονομαστικά).

(Μονάδες 10)

Τα βασικότερα τεχνικά και μηχανικά μέσα του αρχαίου θεάτρου ήταν οι **περίακτοι**, το **εκκύκλημα**, το **θεολογείο**, η **μηχανή** ή **αιώρημα**, οι **χαρώνειες κλίμακες**, το **βροντείο**.

3. α) Να σχηματίσετε για καθεμία από τις λέξεις της Α' στήλης ένα παράγωγο επίθετο της αρχαίας ελληνικής γλώσσας με την κατάληξη που δίνεται στη Β' στήλη.

Επίθετα παράγωγα από ονόματα		
Α' ΣΤΗΛΗ	Β' ΣΤΗΛΗ	Γ' ΣΤΗΛΗ
όνομα	κατάληξη	παράγωγο επίθετο
φρήν	-ήρης	
θυμός	-ώδης	
σκότος	-εινός	
φόβος	-ερός	
τυραννίς	-ικός	

(Μονάδες 5)

φρήν → φρενήρης
θυμός → θυμώδης
σκότος → σκοτεινός
φόβος → φοβερός
τυραννίς → τυραννικός

β) κλητική, είδος, θέμα, αιρετικός, λεξικό: Να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες έχουν ετυμολογική συγγένεια.

(Μονάδες 5)

κλητικός → καλείτε
είδος → είδον
θέμα → τιθεΐσα
αιρετικός → ήρῆσθαι
λεξικό → λόγων, λέγειν

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλολόγος